

NESTRÁCAJME ČAS

Vyhlásenie CIC a FACE o ochrane a manažmente veľkých šeliem v Rumunsku

pri príležitosti konania

MINISTERSKEJ KONFERENCIE O VEĽKÝCH ŠELMÁCH - VÝZVY A RIEŠENIA

6. - 7. júna 2019 v Bukurešti, Rumunsko

Dňa 4. októbra 2016 rumunský minister životného prostredia, vody a lesov rozhodol nevydať kvóty na lov medveďa hnedého, vlka dravého, rysa ostrovida a divej mačky citujúc obavy z monitorovania týkajúceho sa týchto populácií veľkých šeliem. Od tejto doby boli zavedené cielené zlepšenia v súvislosti s monitorovaním veľkých šeliem.

Predtým zavedením zákazu bolo Rumunsko označované ako dobrý prípad riešenia pre koexistenciu životaschopných populácií veľkých šeliem a ľudí.

Dňa 9. júna 2017 Asociácia rumunských poľovníkov a rybárov (AGVPS) a WWF Rumunsko spolu s FACE a WWF Europe zvolali spoločný seminár o veľkých šelmách v Rumunsku, organizovaných pod vedením platformy EÚ pre Koexistenciu s veľkými šelmami (LCI), ktorej členmi sú aj CIC a FACE. Tento workshop okrem iného dospel k záveru:

- *„Ochrana a manažment veľkých šeliem by mal byť určený na základe vedeckých dôkazov, s použitím najlepších spoľahlivých a dostupných dát.“*
- *„Súčasný zákaz lovu nerieši problémy v Rumunsku – namiesto toho to viedlo k zvýšeniu konfliktov s človekom.“*

CIC a FACE sú otvorené pre akékoľvek zlepšenie metód monitorovania veľkých šeliem, ktoré v súčasnosti dopĺňajú úspešné metódy v Rumunsku.

Už pred rozhodnutím rumunskej vlády v roku 2016 boli populácie medveďa hnedého, vlka a rysa stabilné, dokonca sa zvyšovali. Pred pristúpením Rumunska do EÚ bol práve lov využívaný ako nástroj manažmentu a neskôr prostredníctvom udelenia povolení na lov na základe výnimky (článok 16 smernice EÚ o biotopoch).

Preto CIC a FACE odporúčajú zrušiť súčasný zákaz lovu veľkých šeliem a je nutné aplikovať Akčný plán, aby sa zabezpečilo, že manažment veľkých šeliem v Rumunsku bude trvalo udržateľný.

CIC a FACE vyjadrujú súhlas s tým, že súčasný zákaz lovu veľkých šeliem v Rumunsku nebol schopný účinne riešiť problémy s tým súvisiace. Zákaz lovu viedol k výraznému zvýšeniu populácie veľkých šeliem a výraznému zvýšeniu konfliktov najmä vo vidieckych oblastiach. Zvyšujú sa i škody spôsobené šelmami útoky na ľudí. Traja ľudia sa už nevrátili k svojim rodinám od začiatku roka 2019 po tragickom stretnutí s medveďmi. To má za následok zníženie akceptácie týchto druhov v rámci vidieckych komunít a niektorých turistických oblastí s národným a regionálnym významom.

V Rumunsku je pre hustotu populácie rozhodujúca tolerancia a akceptácia veľkých šeliem obyvateľstvom. Miestne komunity musia byť zapojené do ochrany a manažmentu týchto druhov. Legálny lov je súčasťou ochrany a prevencie samotnej medvedej populácie, pretože hrozí starata tolerancie pre tieto druhy a táto strata tolerancie bude exponenciálne rásť. Dôkazy poukazujú na to že v prípade absencie legálneho lovu pre malých farmárov a ostaných užívateľov vidieckej krajiny,

NESTRÁCAJME ČAS

ktorí sú v permanentnom konflikte so šelmami sa môže stať, že si budú riešiť problémy manažmentu sami. Nechceme byť súčasťou rozhodnutí, ktoré vedú k zvyšovaniu nezákonného zabíjania kdekoľvek v Európe.

V tejto súvislosti pripomíname uznesenie č. 35 Európskeho parlamentu z 15. novembra 2017 o Akčnom pláne pre ľudí prírodu, hospodárstvo (2017/2819(RSP))² a trvalo udržateľný rozvoj vidieckych oblastí.

Ako prostriedok trvalo udržateľného manažmentu populácií veľkých šeliem, sa Rumunské dotknuté strany v konzultačnom procese dohodli na akčných plánoch pre medveď hnedého a vlka dravého v rámci projektu EÚ - LIFE +, ako súčasť opatrení vedeným Ministerstva životného prostredia Rumunska. Tieto akčné plány boli zverejnené v rumunskom vládnom vestníku. Do dnešného dňa boli implementované iba niektoré časti akčných plánov a postupy na vydávanie povolení na udelenie výnimky a sú byrokratické a pomalé. V akčných plánoch chýba rozsah na stanovenie kvót na lov veľkých šeliem. Toto je naliehavá záležitosť. Víťame nedávny návrh o intervenčných kvótach pre problémového medveďa hnedého a vlkov.

Tieto však nenahrádzajú opodstatnenosť vydávania preventívnych kvót v súlade s Akčnými plánmi. Tieto kvóty zmiernia konflikty.

Absencia majú za následok zrýchlené a zvýšené riziko konfliktov medzi ľuďmi a šelmami.

CIC a FACE zastáva názor, že Akčné plány by sa mali realizovať v plnej miere a kvóty na lov by sa mali okamžite vydávať.

Vzhľadom k tejto situácii CIC a FACE pozývajú rumunskú vládu, aby využili MINISTERSKÚ KONFERENCIU O VEĽKÝCH ŠELMÁCH - VÝZVY A RIEŠENIA, aby využili skúsenosti iných krajín EÚ v riadení svojich veľkých populácií šeliem, vrátane prostredníctvom výnimiek a vydávať vedecky odôvodnené intervenčné a preventívne kvóty pre medveďov, vlkov a rysov.

CIC a FACE naliehajú na rumunskú vládu, aby zmobilizovala rozsiahlu platformu EÚ pre šelmami, vrátane existujúcich regionálnych platforiem, aby lepšie plnila svoju úlohu sprostredkovateľa a vystupovala ako dôveryhodný partner pri zmierňovaní konfliktných situácií medzi ľuďmi a veľkými šelmami.